

Wrocław – Synagoga pod Białym Bocianem

Historia

Usytuowana na ul. Pawła Włodkowica 7-9. Powstała w latach 1827-1829 na podstawie projektu wybitnego niemieckiego architekta doby klasycyzmu K. F. Langhansa. Była pierwszą na Śląsku tak wielką świątynią judaistyczną, powstała w okresie postępującej emancypacji ludności żydowskiej w Prusach. Kilkakrotnie ją przebudowywano. Początkowo należała do liberalnego skrzydła judaizmu, a w latach 1872-1943 do konserwatywnej części gminy żydowskiej we Wrocławiu. Przetrwiała okres nazizmu jako jeden z niewielu obiektów tego typu, gdyż jej podpalenie groziło bezpieczeństwu sąsiednich domów.

Od 1933 r. ludność żydowska Wrocławia, tworząca dotąd jedną z najliczniejszych i najbogatszych gmin żydowskich w Niemczech, gwałtownie się zmniejszała wskutek zarówno emigracji, jak i represji. **Z prawie 25 tys. w roku 1925 pozostały zaledwie 4 tys. osób w roku 1940.** Deportacje wrocławskich Żydów do obozów zagłady [Bełżec, Oświęcim, Terezín] przeprowadzono w latach 1941-1944. Jednym z miejsc grupowania Żydów był podwórzec synagogi Pod Białym Bocianem. Po wojnie świątynia przeszła w ręce polskiej gminy żydowskiej, która korzystała z niej aż do czasu ostatniej masowej emigracji polskich Żydów w latach 1968-1969. Obiekt powrócił do gminy w 1996 r. i od tego czasu jest stopniowo remontowany.

Krzysztof Ruchniewicz

Pamięć

Na jednej ze ścian synagogi umieszczono w 1994 r. tablicę w trzech językach [po hebrajsku, polsku i niemiecku], która upamiętnia deportowanych Żydów Wrocławia.

W maju 2005 roku w Synagodze otwarto Centrum Edukacji i Kultury Żydowskiej, które prowadzi działalność, organizując przez cały rok przedsięwzięcia kulturalne i edukacyjne związane z kulturą żydowską

Krzysztof Ruchniewicz

Informacje praktyczne

Wrocław – Synagoga pod Białym Bocianem

Dojazd: koleją (rozkłady jazdy na www.pkp.pl); plan Wrocławia dostępny m.in. na stronie www.wroclaw.pl.

Pawła Włodkowica 7, Wrocław

71 343 64 01

<http://wroclaw.jewish.org.pl/>